

РЕШЕНИЕ

№ 346

гр. София, 19.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, I ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Дора Д. Михайлова

Членове: Росина Н. Дончева
Светослав Н. Николов

при участието на секретаря Теодора Р. Вутева
като разгледа докладваното от Росина Н. Дончева Въззивно гражданско дело
№ 20221800500493 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от Гражданския
процесуален кодекс.

С решение № 55/12.05.2022 г., постановено по гр.д. № 875/2021 г.
по описа на РС-Елин Пелин дружеството „К. ....“ ЕООД е осъдено да
заплати на Г. К. Е. от с. И. сумата от 14 754,26 лева нетно трудово
възнаграждение за периода от 07.12.2018 г. до 28.07.2021 г., ведно със
законната лихва, считано от 09.09.2021 г. до окончателното изплащане
на вземането. Дружеството „К. ....“ ЕООД е осъдено да заплати на
ищеца и следните суми: сумата от 1737,28 лева, брутен размер на
обезщетение за неизползване платен годишен отпуск по чл. 224 от КТ
за 67 дни за 2019 г., за 2020 г. и за 2021 г., ведно със законната лихва,
считано от 09.09.2021 г. до окончателното изплащане; сумата от 650,
00 лева брутно трудово възнаграждение, съставляващо обезщетение
по чл. 221, ал. 1 от КТ, ведно със законната лихва, считано от
09.09.2021 г. до окончателното изплащане на вземането; сумата от
2035,22 лева законна лихва за периода от 01.01.2019 г. до 09.09.2021
г., като е отхвърлен иска в останалата му част до пълния предявен
размер от 2625,08 лева. Дружеството ответник е осъдено да заплати по

сметка на РС-Елин Пелин държавна такса и разноски в общ размер от 921,57 лева, а на страните са присъдени разноски по съразмерност.

Срещу постановеното решение е депозирана въззивна жалба от „К. ....“ ЕООД, чрез адв. К. Г. с доводи за неправилност и незаконосъобразност. Поддържа се, че първоинстанционният съд не е взел предвид представените по делото писмени доказателства и събраните гласни такива. Не било взето предвид заключението на съдебно счетоводната експертиза, от което се установявало, че е начислявал във ведомостите заплата на ищеца, както и дължимите данъчни и осигурителни вноски. Не били взети предвид показанията на св. С. и св. Ц. и не можело да се възприеме тезата, че ищецът е работил в продължение на близо три години, без да получава трудово възнаграждение. Излага, че практиката в дружеството била, след изготвяне на ведомостите за заплати, сумите да се изплащат в брой, без работниците да подписват ведомостта или друг разходно-оправдателен документ за това. Освен това ищецът и управителят на дружеството били дългогодишни приятели, поради което последният не е изисквал от работника да се подписва на ведомостите за заплати. Моли обжалваното решение да бъде отменено и вместо него – постановен нов акт по съществото на спора, с който исковете да бъдат отхвърлени. Претендират се и разноските по производството.

Въззивяемата страна Г. К. Е., чрез пълномощника си Х. Н.-Е. /съпруга/ е депозирал отговор на въззивната жалба, с който я оспорва. Излага подробни съображения, че ответникът не е представил доказателства за извършено плащане на ищеца на дължимите му трудови възнаграждения и обезщетения.

Софийски окръжен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното.

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба от Г. К. Е. срещу „К. ....“ ЕООД за осъждане на ответника да му заплати следните суми: на осн. чл. 128, т. 2 от КТ сумата от 18 922,73 лева брутни размери на неизплатени трудови възнаграждения за периода от 07.12.2018 г. до 28.07.2021 г., ведно със законната лихва, считано от

09.09.2021 г. до окончателното изплащане на вземането; на осн. чл. 224 от КТ обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 2019 г., за 2020 г. и за 2021 г. в размер на 1737,28 лева, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 09.09.2021 г. до окончателното изплащане; на осн. чл. 221, ал. 1 от КТ сумата от 650, 00 лева -брутно трудово възнаграждение за срок от един месец за срока на предизвестие при прекратяване на трудовото правоотношение, на осн. чл. 327, ал. 1, т. 2 от КТ, ведно със законната лихва, считано от 09.09.2021 г. до окончателното изплащане на вземането; на осн. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата от 2625,08 лева мораторна лихва за периода от 01.01.2019 г. до 09.09.2021 г.

Твърди се в исковата молба, че ищецът работил при ответника на длъжността „продавач-консултант“, с място на работа– складова база в землището на с. М., общ Елин Пелин, с основно месечно трудово възнаграждение 566. 00 лева. За периода от 07.12.2018 г. до 28.07.2021 г. работодателят не му платил въпреки положения труд възнаграждение в общ размер от 18 922,73 лева. Чрез Главна инспекция по труда подал заявление за прекратяване на трудовото правоотношение, на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 от КТ. Работодаателят бил уведомен за прекратяването два пъти – първоначално чрез Главна инспекция по труда и от ЧСИ Магдалена Стоянова. Твърди се, че трудовото правоотношение било прекратено на 12.08.2021 г. от работодателя, на осн. чл. 327, ал. 1, т. 2 от КТ.

В срока и по реда на чл. 131 ГПК ответникът е оспорил исковете с възражението, че е платил на ищеца своевременно дължимото му трудово възнаграждение, в брой. Практиката на дружеството била да се заплаща на служителите в брой, без да се подписват, защото счетоводството се осъществявало от фирма в гр. София.

Страните не спорят, че от 07.12.2018 г. ищецът е работил при ответника като продавач-консултант, както и че за исковия период първоначално размерът на основното му месечно възнаграждение възлизало на 566. 00 лева, от 01.01.2020 г. – 610, лева, а от 01.01.2021 г. - 650, 00 лева. Това е видно и от трудов договор от 07.12.2018 г., от който се установява, че ищецът е работил при ответника на длъжността „продавач“, с изпитателен срок от 6 месеца, уговорен в полза на работодателя. Основното месечно трудово възнаграждение е

в размер на 566, 00 лева, изплащано до 20-то число на следващия месец /л. 281 от делото/.

Представени са от работодателя платежни фишове на Г. К. Е. за периода от 1 декември 2018 до 1 юни 2021 г., удостоверяващи начислени трудови възнаграждения, но нито един от тях не е подписан от служителя за „получил сумата“ /л.282 -308 от делото на РС-Елин Пелин/.

Представени са от работодателя удостоверение № 189/26.05.2021 г., удостоверение № 190/26.05.2021 г. и удостоверение № 191/24.06.2021 г., в които е отразено, че на Г. К. Е. са изплатени дължимите трудови възнаграждения за периода от месец декември 2018 г. до месец май на 2021 г., които обаче не съдържат подпис на работника. Удостоверенията са подписани от гл. счетоводител и ръководител на дружеството.

Събрани са свидетелски показания, чрез разпита на двама свидетели на ответника.

От разпита на св. А. С. С. се установява, че познава страните по делото. Свидетелката води счетоводството на фирмата от 2007 година, като офиса не се намирал в предприятието в с. М.. Плащанията на трудовите възнаграждения на работниците в „К. ....“ ЕООД се извършвало в предприятието, в брой, но свидетелката никога не е присъствала на плащанията. Свидетелката получавала трудовото си възнаграждение по банков път.

От разпита на св. Л. Ц. Ц. се установява, че познава страните по делото. Знае, че ищецът е работил в дружеството ответник. Свидетелят през лятото на 2020 г. присъствал на среща между Г. Е. и управителя на дружеството – И. К., при която Г. бил дошъл да получи последната си заплата. Управителят на дружеството предложил да му я изплати и ищеца да се подпише на документите за напускане, но Г. отказал и заявил, че ще си плати двойно, треснал лаптоп на фирмата и си тръгнал.

Съгласно приетото заключение на съдебно-счетоводната експертиза за периода от 07.12.2018 г. до 28.07.2021 г., начислените заплати на ищеца са в общ размер на 19 013,58 лева /брутно трудово възнаграждение/, съответно нетно такова в размер на 14 754, 26 лева.

По разплащателните ведомости, на ищеца са му удържани данъци и осигуровки: ДОД, ДОО, ДЗПО и ЗО, в нормативно определените за периода размери. За периода 07.12.2018 г. до 28.07.2021 г. удържаните данъци и осигуровки са в общ размер на 4 259,32 лева. Размера на обезщетението за забава при главница 14 754,26 лева, за периода от 01.01.2019 г. до 09.09.2021 г. възлиза в размер на 2035,22 лева. Обезщетението по чл. 224, ал. 1 от КТ за 67 дни неизползван платен годишен отпуск е в брутен размер на 1979,85 лева. Обезщетението за периода от 28.07.2021 г. до 12.08.2021 г. е в размер на 354,60 лева, а за периода от 28.07.2021 г. до 03.09.2021 г. /датата на връчване на уведомлението по чл. 327, ал. 1 от КТ за 28 работни дни/ е в размер на 827,40 лева.

Останалите доказателства като неотносими към спора съдът не обсъжда.

При така установените факти от значение за спора и във връзка с доводите, релевиращи във въззивната жалба, съдът приема от правна страна следното.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, а по същество и правилно.

Тъй като по своето правно естество трудовият договор е двустранен, трудовото възнаграждение се дължи при изпълнение от страна на работника на своето задължение да предостави на работодателя през уговореното работно време своята трудова сила.

Основно задължение на работодателя като страна по трудовото правоотношение е да заплаща на работника или служителя уговореното трудово възнаграждение за престоирането на трудова сила. Следователно, ищецът трябва да установи в процеса на доказване, че е предоставил реално трудовата си сила през процесния период при работодателя, а фактът, че уговореното трудово възнаграждение е заплатено, следва да се докаже от работодателя.

Законодателят е уредил в чл. 8, ал. 1 КТ, във вр. с чл. 8, ал. 2 КТ

оборима презумпция, че трудовите права и задължения се осъществяват добросъвестно съобразно изискванията на законите, като добросъвестността при упражняването на трудовите права се предполага до установяване на противното. Тази законна презумпция се прилага и по отношение изпълнението на трудовите задължения, т.е. при липса на противно установяване, следва да се приеме, че през действието на трудовото правоотношение работникът е полагал своя труд, т. е. че за целия исков период е предоставял своята трудова сила на разположение на работодателя.

Съобразно заключението на вещото лице А. Б. начисленото брутно трудово възнаграждение за периода от 07.12.2018 г. до 28.07.2021 г., е в общ размер на 19 013,58 лева, съответно нетно такова в размер на 14 754, 26 лева.

По правилата за разпределянето на доказателствената тежест в гражданския процес изпълнението на правните задължения следва да се установи от този, който навежда този положителен факт – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК, чрез пълно и главно доказване.

Съгласно разпоредбата на чл. 270, ал. 3 от КТ, трудовото възнаграждение се изплаща лично на работника или служителя по ведомост или срещу разписка, като - по негово писмено искане - то може да се изплаща на негови близки или да се превежда на влог в посочената от него банка. В случая не е доказано изплащане на трудовото възнаграждение по нито един от тези начини, а свидетелски показания за това са недопустими поради забраната на чл. 164, ал. 1, т. 4 от ГПК. Действително има и съдебната практика (напр. Решение № 41 от 26.02.2019 г. на ВКС по гр. д. № 2525/2018 г., IV г. о., ГК, Решение № 241 от 7.01.2015 г. на ВКС по гр. д. № 3269/2014 г., III г. о., ГК, и Решение № 258 от 3.11.2017 г. на ВКС по гр. д. № 1007/2017 г., IV г. о., ГК), която допуска доказване на получаването на трудово възнаграждение и със случаен документ, а ако съставеният нарочен такъв е изгубен или унищожен – допустимо е ангажирани на свидетелски показания в хипотезата на чл. 165, ал. 1 от ГПК. В случая, обаче, не се твърди наличие на нито една от тези хипотези, поради което забраната на чл. 164, ал. 1, т. 4 от ГПК не е преодоляна. Не се споделят от настоящия състав и възраженията в жалбата, че поради дългогодишното приятелство между ищеца и управителя на

дружеството, последният не е изисквал от работника да се подписва на ведомостта за заплати, но следва да се приеме, че такива са изплащани.

С оглед тези факти, ответникът не установява от дължимото нетно трудово възнаграждение да е заплатил на ищеца каквато и да е част, поради което предявеният осъдителен иск с правно основание чл. 128, т. 2 КТ за сумата от 14 754, 26 лева е основателен.

Следва да се изясни, че предмет на задължението по чл. 128, т. 2 КТ представлява уговореното брутно трудово възнаграждение, но когато се извършва плащане, работодателят следва да удържи и заплати в полза на държавния бюджет, фондовете на НОИ и НЗОК дължимите от работника публични задължения (данък общ доход и съответните осигурителни вноски), поради което трябва да се присъди не brutното, а нетното трудово възнаграждение.

Основателни са и исковете с правно основание чл. 224 от КТ, чл. 221, ал. 1 от КТ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Неизползваният платен годишен отпуск на ищеца като се отчете и представеното решение на ТЕЛК, е както следва: за 2019 г. – 26 дни; за 2020 г. – 26 дни и за 2021 г. – 15 дни, като общият размер на обезщетението възлиза в размер на 1979, 85 лева, според приетото заключение на счетоводната експертиза. Липсват ангажирани от ответника доказателства, че ищецът е ползвал този отпуск, нито пък такива, удостоверяващи изплащане от работодателя на дължимото обезщетение. В този смисъл правилно и законосъобразно искът е уважен в пълния предявен размер от 1737, 28 лева. Основателен е иска с правно основание чл. 221, ал. 1 от КТ за изплащане на обезщетение на ищеца в размер на brutното му трудово възнаграждение за срока на предизвестията /едномесечен/ в размер на 650, 00 лева, чиято цел е да компенсира претърпените от работника вреди.

Правната норма, уредена в чл. 86, ал. 1 ЗЗД, предписва, че при забава за изпълнение на парично задължение длъжникът дължи законната лихва за забава. Трудовото възнаграждение се изплаща ежемесечно съгласно чл. 270 КТ. Следователно, след изтичането на всеки един месец, за който се претендира присъждане на трудово възнаграждение и през който същото не е изплатено, работодателят

дължи обезщетение в размер на законната лихва за забава до окончателното плащане на главното парично вземане. Съобразно заключението на съдебно-счетоводната експертиза размера на обезщетението за забава при главница 14 754,26 лева, за периода от 01.01.2019 г. до 09.09.2021 г. възлиза в размер на 2035,22 лева, до който размер е уважен иска по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД от РС-Елин Пелин.

Поради съвпадане изводите на двете инстанции и липса на отменителни основания, първоинстанционното решение следва да се потвърди като правилно и законосъобразно.

Така мотивиран, Софийски окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 55/12.05.2022 г., постановено по гр.д. № 875/2021 г. по описа на РС-Елин Пелин.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщаването му на страните с препис.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____